

Iz življenja in sveta

Jedilni list človeka pred 16.000 leti

Interesantne najdbe v špilji človeka iz ledene dobe — Homo Eggenburgensis, ki je moral živeti pod eno streho s četvero- nožci

Eggenburg, romantično mesto na Nižavstrijem, je že nekaj časa po- zorišče zanimivih izkopavanj, ki dobi- vajo v pogledu paleontologije čedalje važnejše obsele. V letih 1887. do 1889. je ondotni domačin Krahulec iz- kopal toliko zanimivih predmetov, da je z njimi obrnil pozornost znanstve- nikov na starinske najdbe. Našli so se strokovnjaki, ki so Krahulčevu delo nadaljevali — kakor kaže, ne brez re- zultata. Danes imajo v Eggenburgu že cel muzej z ostanki mamuta, jamske- ga medveda in hijene, severnega jele- na in nosoroga. Najzanimivejša najd- ba pa je nedvomno ognjišče človeka iz ledene dobe, na katerega so nale- teli raziskovalci šele v zadnjem času.

Človek, ki je zapustil te sledove, je živel po računu geologov pred kakšni- mi 16 ali 18.000 leti. Prebival je v špi- lji, kjer je moral deliti prostorček z ostalimi četveronožci tedanjega časa. Kajti Homo Eggenburgensis, kakor je znanost krstila tega človeka, ni bil ne poljedelec ne živinorejec; živel je od lova. Četveronožci mu niso služili sa- mo za hrano, ampak je moral z njimi deliti tudi skromno zavetje.

Starinoslavci so dosegli, da je bil jedilni list tega človeka dokaj obširen; saj so našli po njem ostanke kosti in zobovja najrazličnejših živali, ki so ga prehranjevale. V prvi vrsti so se našli ostanke mamuta, nosoroga, divjega ko- nja, bivola, jamskega medveda in jam-

ske hijene, jelena, ki živi dandanes le še na severu, jamskega volka in jam- ske lisice, jazbeca in drugih živali. In- teresanten objekt nudijo raziskoval- cem votle kosti imenovanih četvero- nožcev, ker pričajo, da je bil že Ho- mo Eggenburgensis velik sladokusec. Srebral je iz kosti mozgovino, ki mu je, kakor lahko sklepamo, zelo tekni- la.

Seveda so bile priprave človeka iz ledene dobe zelo primitivne. Rabilo mu je orodje iz kremenca, največje priprave so bile komaj nekaj kvadrat- nih centimetrov velike. Kremenec, ki ga je uporabljal za svoje priprave, je prihajal časih iz zelo dalekih krajev — dokaz, da so že v tedanjem času ob- stojale zveze med oddaljenimi dežela- mi na svetu.

Največje zanimanje med najdbami so vzbudili koščki oglja, ki so se ohr- nili skozi vsa ta tisočletja. Mikrosko- pična preiskava je dognala, da so ti predmeti za znanost neprecenljivega pomena. Oglje izvira baše od iglavcev v najvišjih alpskih legah kar govori zopet za to, da je bilo tedaj na zemlji zelo mrzlo. Klimatične razmere so pri- morale človeka tedanje dobe, da je stanoval v špiljah, kjer je bil zaščiten pred mrazom. Učenjaki sedaj prouču- jejo najdbe in unaio da se jim bo na njih podlagi posrečilo odkriti marsi- kaj, kar je za znanost še temna ugan- ka.

milo. Spomenik je sicer veljal precej denarja; toda rentira se.

Velikost človeka se menja- va od jutra do večera

Človek misli navadno, da je veli- kost odraslega nespremenljiva. Toda to je velika zmotna. Če se merimo na- tančno zjutraj, ko vstanemo, in nato zopet od časa do časa tekom dneva, opazimo, da naša velikost očitno pada z bližanjem večera.

Prof. Martel je priobčil natančna merjenja, ki dokazujejo, da se veli- kost človeka tekom dneva znatno iz- ravnja. Nekdo izgubi na dan le 3 do 4 milimetre, drugi 5 ali 6, ki jih na- slednje jutro iznova pridobi. Dr. Par- ville pa poroča, da je kolesar, ki je bil zjutraj 1,72 metra visok, meril zvečer, ko je prevozil progo 100 kilometrov, le še 1,70 metra. Človek se namreč več ali manj zgošči, kakor je pač nje- gov posel ali kolikršen je počitek.

Liudje, ki zelo malo delajo, ali ki prebijejo dan sede v naslanjaču, izgu- be prav malo na velikosti. Oni pa, ki opravljajo težak telesni posel ali mno- go korakaio, se zmanjšajo od jutra do večera najmanj za 5 milimetrov. To dejstvo si razlagamo na ta način, da se telo, ki je utrujeno od nanorov, skr- či; moralo je del svoje substance in maščobe; hrustanec je izgubil na ob- sežnosti in prožnosti. Vse te izgube organizma se ne morejo nadomestiti tako dolgo, dokler se človek ne prespi.

Nevarna igrača

V Amsterdamu so otroci povzročili težko prometno nesrečo. Igrali so se ob nekem avtomobilu, ki je stal pra- zen na cesti in so ga spravili v tek. Vozilo se je zaletelo v neki tramvaj in ga vrglo proti drugemu vozu cest- ne železnice. 40 oseb je bilo pri tem lažje in težje ranjenih.

Zenske v angleškem parlamentu

V novi angleški parlament je bilo izvoljenih tu- di 13 žensk, malno število v primeri s številom moških narodnih zastopnikov, a vendar znaten uspeh angleškega feminizma v primeri s prej- njim številom parlamentaric v britski državi. Slika nam kaže osem poslank raznih strank med temi trinajstimi, ki jih je poslalo ljudstvo zastopati njegove koristi. Parlamentarke pripa- dajo trem glavnim strankam, labouristom, kon- servativcem in liberalcem.

Panika v berlinskem zoolu

V berlinskem živalskem vrtu je na- stala v nedeljo velika panika. Popol- dne, ko je bilo v zoolu največ obisko- valcev, sta dve gorili ušli iz kletke ter dirjali med prestrašeni obiskovalci naokrog. Takoj so zaprli vse izhode. Publika se je razkropila na vse strani in se je končno rešila v akvarij. Nato so stopili v akcijo strežaji in krmilci živali, ki so lovili pobežli gorili nad eno uro. Pri tem je ena izmed goril ta- ko vgriznila nekega zasledovalca, da so morali moža poslati v bolnišnico.

Rekordavzarstvo in psihoza

Na Dunaju je prošli teden oznanil klavirski igralec Oton Braun-Novak, da hoče potolči vse dosedanje rekor- de klavirskega igranja. Sedel je k in- strumentu in začel udarjati po tiskah. Dvainsitirideset ur po tem dogodku je zapadel v težko psihozo. Jel si je ust- varjati, da ga je nekdo zbadel z iglo v tilnik in da se mu je igla zalomila. Obenem je mimogrede izgubil dar go- vora. Zdravniki, ki so ga preiskali, so izjavili, da gre za napad psihoze, ki se je pojavila zaradi preutrujenosti živcev.

Srečke drž. raz. loterije 18. kola so dospele

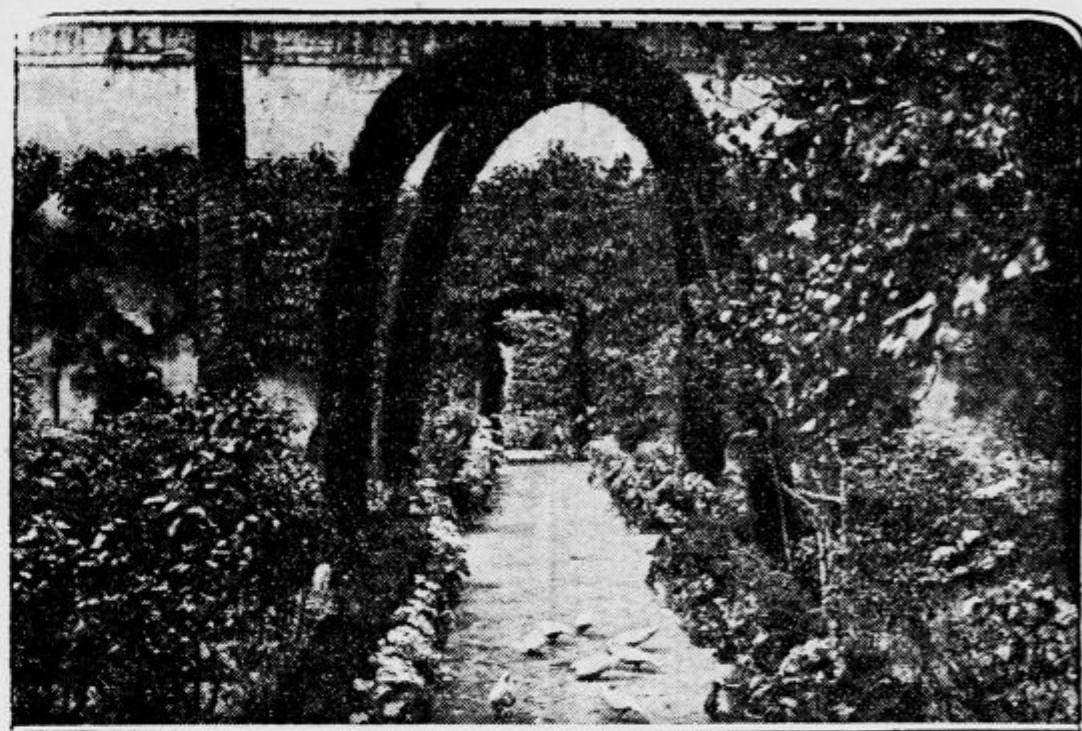
Opozorjamo cent. občinstvo, da so naše srečke od danes dalje na razpolago v sledečih lokalih:

v oglašnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici, v ekspozituri »Jutra« na Celovski cesti, v podružnicah »Jutra« v Mariboru in v Celju ter pri podpisani hranilnici.

Zrebanje I. razreda se bo vršilo dne 8. julija. Naročilne dopisnice za zunanje naročnike bomo pravočasno priložili in priporočamo vsakomur, da naroči srečke pri našem domačem zavodu, ki posluša znano najbolj kulantno in posrežljivo.

ZADRUŽNA HRANILNICA r. z. z o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Iz cvetoče dežele Španije

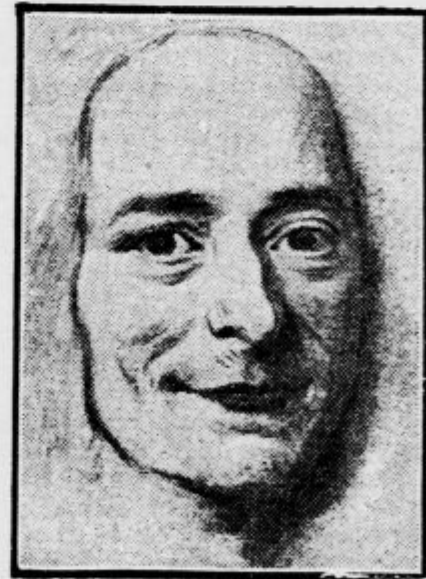
Motiv iz Alcazarskega vrta v Sevilji, kjer so otvorili te dni panbersko razstavo. Na tej raz- stavi so zastopane Španija in vse ameriške države španskega porekla.

S trupom in smrtnimi žarki proti možu

Pred poroto v Bielefeldu na Nem- škem se je vršil proces v zadevi, ki bi bila vredna srednjega veka. Obtožen- ka, žena poljedelca Stuteja iz Pöding- hausna, se je z 22 leti na pritisk star- šev poročila z dosti starejšim možem, ki je bil sicer dokaj bogat, toda pija- nec in surovež prve vrste. Poleg tega je bolehal na kostni tuberkulozi, če- sar nesrečnež pred zakonom ni pove- dal.

Tako je popolnoma naravno, da se je zagledala v mladega ključavničarja Kleinebrandta in je začela misliti na to, kako bi se moža iznebila. Tudi klju- čavničarja je posvetila v svoje načrte in on ji je obljubil svojo pomoč, tem bolj, ker mu je vzbudila nadejo, da postane po smrti moža gospodar na posestvu. Izmisli sta si vsakovrstne vražje stvari, da bi dosegla svoj cilj. Nekoč je Stutejeva pomešala možu v narastek živga srebra iz razbitega to- plomera, a sredstvo je ostalo brez uspeha. Drugič se je podala s Kleine- brandtom k nekemu mazaču, »frenolo- gu«, ki jima je za velik honorar ob- ljubil, da bo moža uničil neopazno s smrtnimi žarki iz daljave. Seveda je bila ta trditve dobičarski bluff. Po raznih drugih neuspešnih poskusih umo- ra se je žena obrnila končno do nekega zdravnika, da bi ji pomagal. Ob- ljubila mu je 2000 mark nagrade.

Zdravnik si je dal to pismeno po- trditi, obenem si je preskrbel pričo, ki je pogovoru na skrivaj prisostvovala. Nato je Stutejevo ovidil. Prišla je pred sodnike, ki so jo obsodili na tri leta ječe. Nje ljubimec je dobil leto in mesec dni ječe, »frenologa« pa so zaradi sleparstva zašili za tri mesece.

Voltairejeva maska

po pastelu francoskega slikarja Mauriceja Quentinia Tournaiskega, ki je bila v Parizu na javni dražbi prodana za četr milijona frankov

Polarne znamke

Polarne ekspedicije zadnjih desetlet- j so pustile svoje sledove tudi v albu- mih nabirateljev znamk. Ze ko je Stack- leton 1. 1908 zapustil Novo Zelandijo, da se poda na Južni tečaj, je moral po- ložiti prisego kot poštni mojster in je nesel s seboj cele pole starih novoze- landskih znamk »Penny Univerzala«, ki so imele zeleni napis »King Edward VII Land«. Dve leti pozneje je vzel s seboj slične znamke s črnim napisom »Vcto- ria Land« in isto tako sir Douglas Naw- son 1. 1911. Čigar pisma so imela vrhu tega okrozel purpurnat žig, ki je pred-

stavil pingvina sredi napisu »Posted in Antarctica«. L. 1925 je izdala Nor- veška serijo pisemskih znamk 7 vred- nosti ob priliki Amundsenovega poleta na Severni tečaj. Te znamke kažejo severnega medveda na ledeni plošči, ki gleda za mimo letječim letalom. Ne- katere teh znamk kažejo medveda brez zadnje leve noge. Tudi koman- dant Byrd je ponesel na svoj polet na Severni tečaj omejeno število majhnih pisemskih kuvert z njegovim lastno- ročnim podpisom, ki jih ljubitelji danes plačujejo z zlatom, a podobni ovitki z njegove sedanje ekspedicije, ki so opremljeni s purpurnim žigom, so do- segli v Ameriki ceno, kakršno zmore le malokater evropski filatelist. Seveda tvorijo navedene znamke in kuverte le del vseh dosedanjih polarnih filate- lističnih specijalitet.

Nova svetnica

V baziliki sv. Petra v Rimu je bila te dni proglašena za svetnico Terezi- ja Margerita Redi, nekdanja članica bosonogih karmelitanek. Cerkveno ce- remonijo je vodil papež Pij XI. z vsem svojim spremstvom.

Radio

Izveček iz programov

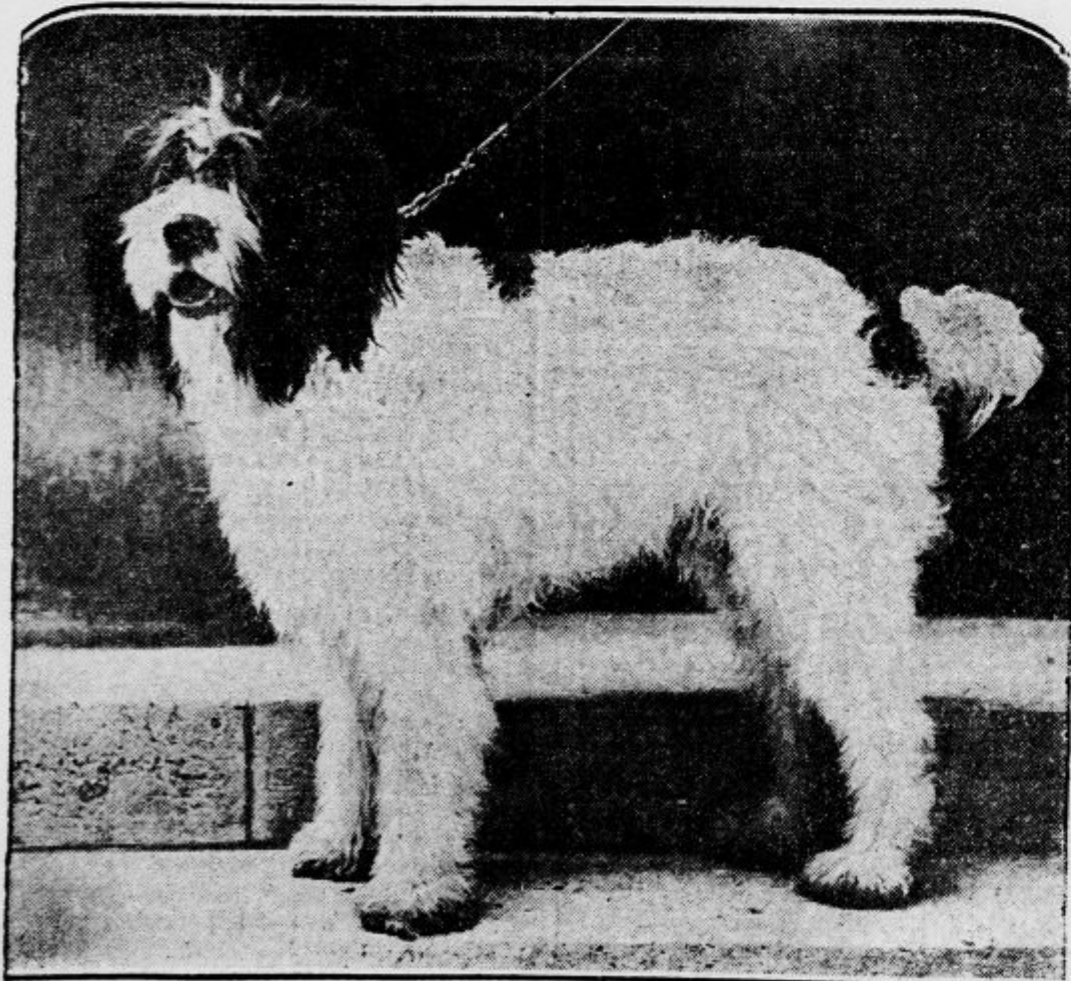
Sreda, 12. julija.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti. — 13.30: Po- ročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orke- stra. — 18.30: Predavanje iz rastlinstva. — 19: Srebrnvaščina. — 19.30: Prens iz opere: Straussova opera »Cigan baron«. — 22: Na- poved časa in poročila.

Četrtek, 13. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti. — 13.30: Po- ročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orke- stra. — 18: Antologija slov. lirike. — 18.30: Pravljice. — 19: Časopis. — 19.30: Zgodovina Slovenecv. — 20: Večer angleške glasbe II. iz- vaja radio-orkester. — 22: Napoved časa in poročila. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 20.35: Koncert komorne glasbe. — 22: Lahka večerna godba. — BEOGRAD 12.45: Reprodukcijska glasba. — 17: Koncert radio- kvarteta. — 20.25: Večerni koncert kvarteta. — 21.50: Poročila. — 22.05: Burka. — 22.25: Kon- cert kvarteta kr. garde. — PRAGA 16.30: Kon- cert komorne glasbe. — 19.30: Koncert lahke godbe. — 20: Praška nedelja (recitacije in glasba). — 21: Veselogra. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.25: Reprodukcijska glasba. — BRNO 17: Popoldanski koncert. — 19: Koncert lahke godbe. — 20: Dvojakov klavirski koncert v G-molu z orkestrom. — 21: Koncert vojaške godbe. — VARŠAVA 17.55: Koncert moderne muzike. — 20.30: Simfoničen koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Popoldanski kon- cert. — 16: Koncert kvartetov. — 20.05: Mešan večer. — 21.15: Igralski večer. — Večerni kon- cert orkestra. — BERLIN 17: Koncert orkestra: priljubljene uverture in koracnice. — 20: Večer aril. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.15: Prens koncerta iz Stuttgarta. — 20: Koncert pevskega zbora. — 21: Klavirski koncert. — LANGENBERG 17.45: Popoldanski koncert: hu- moristične klavirske skladbe. — 20: Večerni koncert orkestra. — 21: Stuhogra. — Godba za ples. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 20: Prens berlinskega programa. — Reprodukcijska glasba. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 16: Predavanja, pete in orkester. — 17.45: Koncert ciganske godbe. — 19.30: Prens iz opere. — 22.15: Re- produkcijska glasba. — LONDON 19.45: Večerni koncert. — 21.45: Koncert na spinetu. — 22.30: Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski kon- cert. — 21: Simfoničen koncert. — STOCK- HOLM 18.30: Reprodukcijska glasba. — 19.45: Koncert orkestra in solistov. — 22.10: Koncert komorne glasbe.

Kupujte »Zvezdanko«!

Francoski griffon Jack, ki je dobil na razstavi psov v Parizu eno prvih nagrad

Michel Zévaco:

147

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Tedi ste tudi vi prepričani, da je moje življenje ogroženo?«
»Prepričan sem, da boste šele tedaj resnično varni, kadar bo španska meja na vekomaj za vašim hrbtom. Zato me je vaša želja, da odidete z menoj na Francosko, neizrekljivo razveselila.«

Torero je pogledal Pardaillanu naravnost v oči in dejal nato z ganjenim glasom:

»Vsi, ki mi strežejo po življenju, me sovražijo samo zaradi mojega skrivnostnega porekla. Vi, Pardaillan, poznate to skrivnost. Kako ste mogli kot tujec v tako kratkem času odkriti, česar sem jaz toliko let zaman iskal? Mar velja ta skrivnost samo zame? Ali bom moral do svoje smrti srečavati ljudi, ki vse vedo in mi ne povedo ničesar?«

»Zelo malo jih je, ki to vedo,« je mehko rekel Pardaillan, zakaj mladeničevo bolestero začudenje mu je šlo do živega. »Tudi jaz sem le po naključju zvedel resnico.«

»Ali mi je ne mislite odkriti?«

Pardaillan je nekaj trenutkov okleval.

»Da,« je dejal nato, »preveč neusmiljeno bi bilo, če bi vas pustil v negotovosti. Povedati vam hočem vse.«

»Kdaj?« je živahno vprašal Torero.

»Kadar bova na Francoskem.«

Torero je trpko zmajal z glavo.

»Zapomni si bom vašo besedo,« je rekel.

In čez čas je dodal:

»Ali vestekaj trdi gospa Favsta?«

Pardaillan ga je radovedno pogledal.

»Ona trdi, da je kralj moj edini sovražnik in edini, ki hoče mojo smrt. Vi pa pravite, da storim zločin, če se dotaknem njegove glave.«

»Tako pravim in pri tem ostanem, smrti mi božje!«

Torero je videl, da Pardaillan noče naravnost odgovoriti na njegovo vprašanje. Zato je preстал siliti vanj.

»Ali se udeležite jutrišnje bikoborbe?« je vprašal vitez s kar najbolj malomarnim glasom.

»Vsekako.«

»To je vaš trdni namen?«

»Kaj hočem drugega? Kralj mi je sporočil svoj ukaz, da nastopim. Lahko si mislite, kako bi naletel, če bi se uprl njegovi volji. In mimo tega imam še drugi razlog, ki mi ne dovoljuje, da bi se odtegnil. Bogat nisem, kakor veste, to je obče znano. In tako je nastala navada, da mečejo v areno darila, kakor hitro se pokažem v njej. Brez teh radovoljnih darov ne bi mogel živeti; mislim, da ni poniževalno, če jih sprejemam. Sicer pa daje kralj sam dober zgled. Kaj hočete, tudi mošnja zlatnikov je nekakšno priznanje.«

»Vitez,« je dejal Torero enako ganjen kakor Pardaillan.

»Prav, prav. Tudi jaz pojdem tja, da vidim, kak prizor je bikoborba.«

Prijatelja se tisti dan nista več ganila iz gostilne. Ko se je zvečerilo, sta zgodaj legla spat, čuteč, da bosta jutri potrebovala vseh svojih moči.

V.

V areni.

Ob času, v katerem se godi naša povest, se današnji red in način španskih bikoborb še ni bil ustanovil. Borbe z biki so bile takrat privilegij plemstva, nekakšno nadomestilo za tuminje po francoskem načinu, ki v Španiji niso bili priljubljeni. Ljudstvo je imelo pri teh bikoborbah samo toliko deleža, da jih je smelo gledati.

Gospod, ki je nastopil v areni, bodi že, da je bil sam kralj, princ ali navaden plemič, je po tem takem igral prvo vlogo. Bil je »matador« in »picador« v eni osebi, zakaj kakor le-ta je tudi on sedel na konju, ves v železu in z ostrim kopjem v roki. Bojnih pravil, ki bi se bil moral ravnati po njih, še ni bilo; vsa sredstva so bila dovoljena, samo da je rešil svojo kožo.

Ostale vloge je igralo borčevno spremstvo. Kolikor imovitejši in uglednejši je bil, toliko večje število plemičev, konjarjev, pažetov in slug je nastopalo z njim. Njih naloga je bila, da so mu pomagali, odvrčali od njega bikovo pozornost in ga branili, če mu je predla slaba.

Največkrat je imel bik med rogovi šopek ali sveženj trakov. Torero mu je smel sneti ta plen s konico svojega meča ali kopja. Zelo malo je bilo junakov, ki so se mogli pohvaliti, da so kdaj izvršili to opasno umetništvo. Največkrat se je borec kar naravnost zapodil v bika, tem bolj, ker mu je smel ubitemu itak sneti šop in ga pokloniti svoji dami.

V noči z nedelje na ponedeljek so napolnili trg Sv. Frančiška množično številni oddelki delavcev ter v naglici zgradili areno, ki je seveda le v maločem naklovala današnjim »plazas de toros«.

Obnavljanje

moči, zdravja in delavne sposobnosti, podaljšanje zdravega in aktivnega življenja

Sodobni človek ne umira prirodne smrti in mirno, temveč počasi ubija sebe s tem, ker zanemara, da bi pravočasno očistil organizem strupov, ki se nahajajo v njegovi hrani. Da se obvarujete predčasne invalidnosti in pogibelj, treba je organizem od časa do časa očistiti in ga podvreči medicinski reviziji, kakor to store z raznimi stroji, in v tem slučaju z domačim primusom, brez tega stroji naglo zarjave in se pokvari. Človeški organizem ostane neglede na njegovo preprejanje z otrovi iz hrane, vendarle zdrav, jak in sposoben za delo vse dolge, dokler vrše njegove življenske žleze normalno svoj posel. Slabe pa in bolne, izžrpane po ekscitacijah, ali že od rojstva nerazvite žleze ne dovajajo organizmu v zadostni meri dragocenih fermentov in hormonov energije in moči. Vseled tega se življenski tonus pri organizmovih elementih zmanjšuje, krvotok in razmena materije se zavirajo in v organizmu se nabirajo neodstranjeni strupi narazene razmene materije (sečna kislina, urati, toksini in dr.) ki povzročajo slabost, naglo utrujenost, prehitro ostenlost, vsevrstna trpljenja, starost, da celo smrt. Ali k sreči so znameniti zdravniki Braun-Sekar-Karno, Žilbert in dr. dokazali da se, po nasičenju organizma z fiziološkim ekstraktom (kot Kalfeluid) iz življenskih žlez mladih in močnih živali obnavlja mladeniška normalna moč in energija. Evo torej — zakaj se uporablja »Kalfeluid« od medicinskega kora vsega sveta že nad 28 let kot močno gjačujoče sredstvo za časa in po boleznih. »Kalfeluid« je potreben vsem onim, čijih organizem je naklonjen raznim obolenjem ali stalno zahteva jačenje moči, izžrpane po bolečinah, nehijski prehrani in fizičnem ali umnem napornem delu.

G. zdravnikom — brezplačno — »Kalfeluid« radi poskušnje. Brezplačno pošljemo vsem na željo literaturo o čuvanju in obnavljanju zdravja.

Obeniti se je na Beograd, Molerova ul. 27a, Miloš Marković. »Kalfeluid« D. Kalenichenka se dobiva v vseh boljših lekarnah in drogerijah vsega sveta. 685 a

Objava.

Upravni Odbor Samostalne Monopolske Uprave doneo je odluku pod M. Br. 9235 od 12. aprila o. g. koju je odobrio i Gospodin Ministar Finansija pod Br. 119 od 28. maja o. g. sledeće sadržine:

Da se odluka Upravnog Odbora od 24. januara ove godine M. Br. 1917, koju je odobrio i Gospodin Ministar Finansija pod Br. 24 od 28. januara ove godine, povuče i da se čl. 3. Pravilnika za izvršenje Zakona o monopolu petroleuma izmeni i da glasi:

Pod petroleumom podrazumevaju se:

1.) Svi destilati nafte, katrana, kamenog uglja i parafinskog škrljca, kao i svi drugi produkti upotrebljivi za osvetljenje u normalnim petrolejskim lampama, čije je specifična težina, na 15° C između 0.795 i 0.860 bez obzira na njihovu boju, tačku zapaljivosti i količinu petrolejskih frakcija, koje u sebi zadržu;

2.) Svi produkti pomenuti u tač. 1.) čija je specifična težina na 15° C manja od 0.795, ako se utvrdi: da sadrže 60% ili više frakcija, koja prelazi između 150° C i 280° C, kontinuelnom destilacijom na »Engler«-ovom aparatu ili imaju tačku zapaljivosti u aparatu »Abel Penski« 21° C ili više;

3.) Svi pomenuti produkti u stavu 1.), čije je specifična težina na 15° C veća od 0.860, ako se utvrdi, da sadrže 60% ili više frakcija, koja prelazi između 150° C i 280° C, kontinuelnom destilacijom na »Engler«-ovom aparatu ili imaju tačku zapaljivosti u aparatu »Abel Penski« 50° C ili nižu.

U ovom članu navedene granice za određivanje produkta na koje se plaća monopolna taksa na petroleum, može Samostalna Monopolska Uprava prema ukaznoj potrebi menjati i regulisati naročitim raspisima.

Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola MPr. Br. 18.347/29 godinu. Beograd, 31. maja 1929. g.

Na mnogobrojne želje

naših klijentov objavljamo vsako sredo zahvalnice o Figolu.

P. a.

lekarna dr. SEMELIĆ, Dubrovnik 2.

Zadovoljen nad uspehom Vašega FIGOLA, mi nalaga čast, da Vas prošlim, kar zaslužite za Vaš trud pri rešavanju človeškog rodu od bolesti. — Dugo časa sem že trpel od bolesti na ledvicah, žolčnem kamnu in pesku. Popil sem 2 steklenici FIGOLA in sedaj sem nad vse zadovoljen. — Dobil sem zopet zdravje ter Vas prosim, da mi zopet pošljete 7 steklenic, katere sem tudi priporočil svojim prijateljem.

Naj veliki Bog da nagrado in zasluženo rešilju človeškega rodu gosp. doktorju Semeliću.

Ohrid, 29. junija 1928.

S spoštovanjem

NAUM ROBEVIĆ, trgovec.

Razen za gorl navedeno bolezen je FIGOL sigurno zdravilo pri neurejenih prebavilih, t. j. želodcu in črevah ter z njimi v zvezi boleznimi ledvic, jeter, glavobola, brezspanja in hemoroidov. FIGOL proizvaja in razpošilja proti povzeta

lekarna dr. Semelić v Dubrovniku 2.

Cena: 3 steklenicam 105 Din, 8 stekl. 245 Din. 1 poskusni steklenici 40 Din.

vsakovrstne ure, zlatnina in srebrnina po niski ceni pri

L. Vilhar, urar

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 36

Prešernova ulica 4

poleg Frančiškanske cerkve

H. Suttner

Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna protokolirana tovarna ur v Švic.

Birmanska darila

Birmanske ure za dečke od Din 49.60 naprej

Birmanske zapestne ure od Din 98.— naprej

Srebrne vratne verižice (Colliers) od Din 20.— naprej

Zlate vratne verižice (Colliers) od Din 85.— naprej

OGLAŠUJTE V „JUTRU“!

OBJAVA.

Upravni Odbor Samostalne Monopolske Uprave doneo je odluku pod M. Br. 10.708 od 29. aprila o. g. koju je odobrio i Gospodin Ministar Finansija pod Br. 119 od 28. maja o. g. sledeće sadržine:

6. Stalni rezervoari, u kojima se želi smeštati petroleum, moraju biti predhodno pregledani i premereni od komisije, koju sačinjavaju: jedan inženjer, jedan hemičar i jedan viši činovnik Uprave Državnih Monopola a od strane Carinarnice u čijem se delokrugu nalaze rezervoari, jedan računopisat ili revizor.

Komisija ima utvrditi kapacitet rezervoara, da ne postoje tajne odvodne cevi, i ispravnost skale, pomoću kojih se vrši konstatacija sadržane količine petroleuma.

Po jedan primerak zapisnika o izvršenom pregledu i premeru rezervoara predaje se Upravi Državnih Monopola — Odelenju Prodaje, nadležnoj Carinarnici i sopstveniku rezervoara.

Uprava Državnih Monopola je dužna, da povremeno podvrgava kontroli opšte stanje rezervoara, već jedanput pregledanih.

Kad god se petroleum iz brodova, tankova i šlepova pušta, pretače neposredno u rezervoar, isti se imaju u pogledu ispravnosti predhodno komisijski pregledati od strane komisije, koju sačinjavaju dva organa nadležne Carinarnice (jedan revizor i jedan carinik) i jedan hemičar Uprave Državnih Monopola. Carinarnice so dužne, da odmah po prispeću objekta sa petroleumom zveste Upravu Državnih Monopola radi upućivanja hemičara.

Pre počeka pretakanja — prepumpavanja petroleuma ista komisija ima, da utvrdi količinu petroleuma u rezervoaru, ako ima, pa zatim se sve odvodne cevi zavore i blombiraju, a petroleum upumpava cevima koje vode od obale — broda, šlepa i tanka. Po izvršenom upumpavanju a prema stepenu punjenja na skali

utvrdjuje se visina stuba petroleuma i prema istoj izmazi količina petroleuma u litrima, zatim se ta količina, prema specifičkoj težini petroleuma u momentu merenja, pretvori u kilograma. Od dobivene količine odbije se ranije dobivena količina petroleuma u rezervoaru, ako je iste bilo i na taj se način, dobije stvarna količina prepumpanog petroleuma.

Pri definitivnom određivanju količine petroleuma, na koji se ima naplaćivati monopolna taksa postupice se i to:

1. Kad se petroleum uvozi brodovima, tankovima i šlepovima, koji da bi došli do rezervoara, prolaze kroz našu zemlju i iz kojih se petroleum pretače neposredno u rezervoar vodiče se računa o koncesmanu i monopolna taksa naplaćivade se na sledeći način:

a) Ako se premerom petroleuma u rezervoaru nadje manja količina, nego što je u koncesmanu označena, manjak koji će se priznati, ne sme biti veći od 0.5%, pa ma koliko da je nadjena manja količina petroleuma, i

b) ako se premerom nadje manjak, koji ne prelazi 0.5% od količine, koja je naznačena u koncesmanu ili se utvrdi višak količine petroleuma, preko kollesmana, monopolna taksa će se utvrditi prema količini, koja je premerom utvrdjena.

2. Kad se petroleum uvozi brodovima, tankovima i šlepovima koji dolaze iz inostranstva morem do poednih domaćih luka, monopolna taksa naplaćivade se na stvarno iznadjeenu količinu petroleuma, koja je prepumpana u rezervoar.

Troškovi oko premera rezervoara kao i pregleda i pretakanja petroleuma iz plovnihi objekata u rezervoare, padaju na teret uvoznika.

Državnim organima pripada dnevica i naklada putnih troškova po uredbi D. R. Br. 150-28 g.

Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola MPr. Br. 18.346/29 godinu, U Beogradu, 31. maja 1929. g.

Kdor je nezadovoljen s svojim kruhom ali pecivom, naj poskusi peći z **Jugobanal-patent-moko** pa bo takoj nadvse zadovoljen!

Graver

privrsten delavec za mešano delo (ploščasto graviranje pogodi) dobi službu u Zagrebu. — Ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska ulica 28 — pod »Graver P-1549«. 7848

MOKA-SLAVIJA JE NENADKRILJIVE KAKOVOSTI

„SLAVIJA“ MLIN VUKOVAR (SRIJEM)

Srečke I. razreda so prispele

Žrebanje se vrši dne 8. julija

Naročite srečke takoj pri

G. Pevalak, Židovska ul. 4

25 pisalnih strojev

različnih sistemov in sicer:

Smith & Bros, Continental, Ideal, Halda, Adler, Mercedes, Underwood, Remington itd. je poceni na prodaj.

ANT. RUD. LEGAT & Co.,

prva specijalna trgovina s pisalnimi stroji

Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100

